

CENTRUL DE LINGVISTICĂ TEORETICĂ ȘI APLICATĂ (CLTA)

Misiunea centrului este să stimuleze cercetarea lingvistică de performanță, formarea tinerilor cercetători și schimbul de informații cu specialiștii din țară și din străinătate; de asemenea, să asigure legarea învățământului de cercetarea cea mai recentă și mai performantă și să transmită rezultatele prin aplicații în didactica limbii (inclusiv a limbii române ca limbă străină) și prin forme de consultanță lingvistică.

În acest scop, sunt prevăzute următoarele tipuri de activități:

- organizarea de întâlniri periodice între specialiști, colocvii și conferințe ale catedrei, constituirea de cercuri și colocvii studențești în domeniul limbii și al comunicării;
- publicarea rezultatelor cercetării în volume colective, în *Analele Universității București*, în reviste de profil românești (*Limba română*, *Studii și cercetări lingvistice*, *Revue roumaine de linguistique*) și străine;
- inițierea de proiecte de cercetare; participarea la proiecte inter și intradisciplinare, naționale și internaționale;
- participarea membrilor săi la seminare, conferințe și congrese de lingvistică;
- includerea periodică în activitatea didactică, sub forma cursurilor opționale, a cursurilor de masterat și a celor de doctorat, a rezultatelor științifice performante;
- acordarea de asistență și expertiză lingvistică la cerere; colaborare la diferite programe de unificare terminologică, standardizare, testare a abilităților lingvistice, monitorizare a mass-mediei etc.;
- consultanță lingvistică, participare la proiecte de cultivare a limbii pentru publicul larg, inclusiv prin intermediul colaborărilor cu presa, cu posturi de radio și televiziune;
- organizare de întâlniri și discuții, de programe de perfecționare pe teme lingvistice a profesorilor de limba și literatura română din ciclul gimnazial și liceal, în colaborare cu inspectoratele școlare și Societatea de Științe Filologice;
- realizarea unor cursuri diferențiate de limbă română ca limbă străină, organizarea unor programe speciale de pregătire; elaborarea de manuale și auxiliare moderne;
- gestionarea unui site propriu (găzduit de cel al Universității), în care se vor furniza informații aduse la zi despre obiectivele, organizarea, membrii centrului, rezultatele proiectelor de cercetare, publicații recente, manifestări științifice organizate etc.

Printre **membrii fondatori**, se numără: Angela Bidu Vranceanu, Maria Cătănescu, Mihaela-Viorica Constantinescu, Claudia Ene, Liliana Ionescu Ruxăndoiu, Isabela Nedelcu, Gabriela Pană Dindelegan, Andreea Soare, Camelia Stan, Gabriela Stoica, Adriana Stoichițoiu Ichim, Ariadna Ștefănescu, Camelia Ușurelu, Andra Vasilescu, Rodica Zafiu, Mihaela Zamfir.

Parteneriate principale:

- Școala Doctorală a Facultății de Litere, Universitatea din București;
- Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti” al Academiei Române.

Mobilități Erasmus:

- prof. univ. Eric Pellet, Université Paris-Est Créteil (ex-Paris XII):
Grammaire et linguistique: les évolutions de la terminologie grammaticale scolaire en France entre 1900 et 2012, 28 martie 2012;
- maître de conférences Alexandru Mardale, l’Institut National des Langues et Civilisations Orientales, Paris:
Morphological Case and Prepositional Phrases in Romanian, 31 mai 2012.

Alte activități relevante pentru CLTA

Activitatea Centrului de Lingvistică Teoretică și Aplicată este legată de activitatea Cercului de Lingvistică al studenților (organizat de asist. drd. Bianca Alecu), în cadrul căruia, studenții, împreună cu profesorii din Departamentul de lingvistică, lucrează la diverse studii de lingvistică, unele dintre acestea fiind publicate pe pagina Facultății de Litere *Limba română pe LITERE* (coordonată de prof. dr. Isabela Nedelcu).

PROIECTE:

I. „Discursul parlamentar românesc: tradiție și modernitate. O abordare pragmatoretică”

Director al proiectului Grant CNCSIS 2136/2009-2011: prof. univ. dr. Liliana Ionescu Ruxăndoiu, Facultatea de Litere, Universitatea din București.

Cadre didactice universitare și cercetători invitați: Mihaela-Viorica Constantinescu, Liliana Ionescu Ruxăndoiu, Melania Roibu, Ariadna Ștefănescu, Andra Vasilescu, Silviu Hariton, Centrul de Lingvistică Teoretică și Aplicată, Facultatea de Litere, Universitatea din București.

II. „Funcționare discursivă și gramaticalizare în limba română veche”

Director de proiect: prof. univ. dr. Rodica Zafiu (finanțare CNCSIS, nr. 1629, 2007).

Participanți: Larisa Avram, Blanca Croitor, Raluca Brăescu, Oana Chelaru Murăruș, Mihaela-Viorica Constantinescu, Alexandra Cornilescu, Andreea Dinică, Adina Dragomirescu, Claudia Ene, Isabela Nedelcu, Gabriela Pană Dindelegan, Andreea Soare, Camelia Stan, Gabriela Stoica, Ariadna Ștefănescu, Camelia Ușurelu, Oana Uță Bărbulescu, Andra Vasilescu, Rodica Zafiu.

COLOCVII:

- Colocviul Catedrei de limba română, ediția a VII-a (București, 7-8 decembrie 2007): *Limba română. Dinamica limbii, dinamica interpretării.*
- Colocviul Catedrei de limba română, ediția a VIII-a (București, 4-6 decembrie 2008): *Limba română – teme actuale.*
- Colocviul internațional al Catedrei de limba română, ediția a IX-a (București, 4-5 decembrie 2009): *Limba română: controverse, delimitări, noi ipoteze.*
- Colocviul Catedrei de limba română, ediția a X-a (București, 3-4 decembrie 2010): *Limba română: ipostaze ale variației lingvistice.*
- Colocviul internațional al Departamentului de lingvistică, ediția a XI-a (București, 9-10 decembrie 2011): *Limba română: direcții actuale în cercetarea lingvistică.*
 - Colocviul internațional al Departamentului de lingvistică, ediția a XII-a (București, 14-15 decembrie 2012): *Limba română – Variație sincronică, variație diacronică.*
- Colocviul internațional al Departamentului de lingvistică, ediția a XIII-a (București, 13-14 decembrie 2013): *Diacronie și sincronie în studiul limbii române.*
- Colocviul internațional al Departamentului de lingvistică, ediția a XIV-a (București, 28-29 noiembrie 2014): *Variația lingvistică: probleme actuale.*
 - Colocviul internațional al Departamentului de lingvistică, ediția a XV-a (București, 27-28 noiembrie 2015): *Perspective comparative și diacronice asupra limbii române.*
- Colocviul internațional al Departamentului de lingvistică, ediția a XVI-a (București, 25-26 noiembrie 2016): *Lingvistică românească, lingvistică romanică.*
- Colocviul internațional al Departamentului de lingvistică, ediția a XVII-a (București, 24-25 noiembrie 2017): *Variație în română și în limbile romanice.*
- Colocviul internațional al Departamentului de lingvistică, ediția a XVIII-a (București, 23-24 noiembrie 2018): *Româna și limbile romanice.*
- Colocviul internațional al Departamentului de lingvistică, ediția a XIX-a (București, 22-23 noiembrie 2019): *Româna în context romanic.*
- Colocviul internațional al Departamentului de lingvistică, ediția a XX-a (București, 20-21 noiembrie 2020): *Limba română – modernitate și continuitate în cercetarea lingvistică.*
- Colocviul internațional al Departamentului de lingvistică, ediția a XXI-a (București, 19-20 noiembrie 2021): *Orientări actuale în lingvistica teoretică și aplicată.*
- Colocviul internațional al Departamentului de lingvistică, ediția a XXII-a (București, 18-19 noiembrie 2022): *Lingvistică sincronică, diacronică și tipologică.*

- Colocviul internațional al Departamentului de lingvistică, ediția a XXIII-a (București, 8-9 decembrie 2023): *Abordări ale limbii: structuri, uzuri, interfețe*.

CONFERINȚE ȘI LANSĂRI DE CARTE (organizatori: prof. dr. Rodica Zafiu, prof. dr. Isabela Nedelcu, conf. dr. Alexandru Nicolae):

- Mihaela Gheorghe (Universitatea „Transilvania”, Brașov), *Corelativale adjuncțiilor propoziționale în româna veche*, 10 decembrie 2015.
- Andra Vasilescu (Universitatea din București), *Atenuatorii de expresie în discursul lingvistic*, 28 ianuarie 2016.
- Emil Ionescu (Universitatea din București), *Imperativul negativ românesc în perspectivă romanică*, 18 februarie 2016.
- Alexandru Mardale (Institut National des Langues et Civilisations Orientales, Paris), *Despre acuzativul prepozițional în franceza regională: studiu pe corpus*, 25 februarie 2016.
- Lansarea cărții *The Syntax of Old Romanian* (ed. Gabriela Pană Dindelegan, Oxford, Oxford University Press, 2016), 24 martie 2016.
- Michael Metzeltin (Universitatea din Viena), *Româna în contrast. O cercetare tipologică*, 7 aprilie 2016.
- Cristiana Papahagi (Universitatea Babeș-Bolyai, New Europe College), *De la Teroare la totalitarism: eseu de mitologie comparată a limbilor franceză și română*, 14 aprilie 2016.
- Alice Toma (Universitatea din București, Université libre de Bruxelles), *Terminologie. Sincronie și diacronie*, 19 mai 2016.
- Cristina Florescu (Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide”, Iași), *Denumirile românești ale fenomenelor atmosferice. Distribuție diastratică*, 2 iunie 2016.
- Alexandru Nicolae (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, Universitatea din București), *Gramaticalizarea ca formare de tipare: auxiliarele românești din perspectivă diacronică și romanică*, 26 ianuarie 2017.
- Alexandru Mardale (INALCO, Paris), *Despre acuzativul prepozițional în siciliană*, 9 februarie 2017.
- Adam Ledgeway (Universitatea din Cambridge), *Microvariație în marcarea dativului și în structurile cauzative în dialecte romanice și grecești din Italia din sud*, 23 februarie 2017.
- Andrei A. Avram (Universitatea din București), *Ipoteza „fondului de trăsături” și pidginizarea: cazul pidginurilor cu bază arabă*, 2 martie 2017.
- Florica Dimitrescu (Universitatea din București), *Denumiri multiple de profesii în româna actuală (2013 – martie 2017)*, 16 martie 2017.

- Andra Vasilescu, Oana Chelaru-Murăruș (Universitatea din București), *Ferdinand de Saussure, Curs de lingvistică generală: de la discursul științific la cel didactic*, 30 martie 2017.
- Alexandra Cornilescu (Universitatea din București), *Sintaxa pasivelor propoziționale în limba română*, 27 aprilie 2017.
- Ion Giurgea (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”), *Despre topicalizare în română, pe baza unei cercetări de corpus*, 4 mai 2017.
- Emanuela Timotin (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”), *Literatura română de ceremonial din secolul al XVIII-lea. O analiză lexicală*, 11 mai 2017.
- Adina Dragomirescu (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, Universitatea din București), *Din sintaxa istroromânei*, 18 mai 2017.
- Martin Maiden (Universitatea din Oxford), *Iotacizarea în română și morfologia formelor de prezent, persoana a II-a singular: tipul (tu) vii, (tu) rămâi*, 21 septembrie 2017.
- Roberta D’Alessandro (Universitatea din Utrecht), *Magnetic Grammar. When variation is built in the system*, 12 octombrie 2017.
- Gh. Chivu (Academia Română, Universitatea din București), *Școala Ardeleană și regionalismul*, 26 octombrie 2017.
- Alexandru Gafton (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași), *Baza de articulație – un concept necesar, dar neclar*, 16 noiembrie 2017.
- Emanuela Timotin (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”), *Variația „Verșului lui Adam” în manuscrisele românești (secolele al XVII-lea – al XIX-lea)*, 22 februarie 2018.
- Cornelia Ilie (Universitatea din Malmö), *Leadership Discourse Practices: Comparing Nokia CEO’S and Ericsson CEO’S Letters to Employees*, 22 martie 2018.
- Alexandru Mardale (INaLCO, Paris), *Noi observații asupra gramaticalizării prepoziției **pe** ca marcă a obiectului direct*, 19 aprilie 2018.
- Oana Niculescu (Universitatea din București), *Analiza acustică a hiatului în limba română contemporană*, 25 octombrie 2018.
- Lansarea volumului *Studii lingvistice. Omagiu Valeriei Guțu Romalo* în prezența profesoarei omagiate, 15 noiembrie 2018.
- Alexandru Mardale (INALCO, Paris), *Despre folosirea prepozițiilor **pre** și **spre** în româna din secolul al XVI-lea*, 28 februarie 2019.
- Aude Wirth-Jaillard (ICUB – Științe Umaniste), *La parole des sans-voix à la fin du Moyen Âge : le discours rapporté dans les textes non littéraires*, 28 martie 2019.
- Emil Ionescu (Universitatea din București), *Interjecții, verbe și directive negative*, 23 mai 2019.

- Mihaela Marin (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”), *B.P. Hasdeu, personalitate enciclopedică a culturii române*, 23 ianuarie 2020.
- Alexandru Mardale (INALCO, Paris), *Despre verbele de mișcare românești în perspectivă romanică*, 13 februarie 2020.
- Emil Ionescu (Universitatea din București), *Dubla negație intonațională ca negație metalingvistică*, 29 octombrie 2020.
- Verginica Barbu Mititelu (Institutul de Cercetări pentru Inteligență Artificială „Mihai Drăgănescu”, Academia Română), *CoRoLa. Accesul la textele scrise și la cele orale*, 21 ianuarie 2021.
- Ioan Milică (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Creativitatea lingviștilor: cum ne imaginăm vorbitorul?*, 25 februarie 2021.
- Marcela Ciortea (Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia), *Despre infinitiv, în traducerea românească a lui Dimitrie Cantemir la Stimuli uirtutum, fræna peccatorum, de Andreas Wissowatius*, 8 aprilie 2021.
- Cristinel Munteanu (Universitatea „Danubius” din Galați), *Vorbitorul și interpretările sale greșite (cu referire specială la decodarea aberantă în expresie lingvistică)*, 17 februarie 2022.
- Cecilia Mihaela Popescu (Universitatea din Craiova), *Codificarea evidențialității indirecte în limba română actuală: tipare gramaticale și strategii lexico-pragmatice*, 31 martie 2022.
- Ion Giurgea (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”), *Despre aspect în română*, 7 aprilie 2022.
- Alexandru Mardale (Institut National des Langues et Civilisations Orientales, Paris), *Româna ca limbă de patrimoniu vorbită în Franța*, 5 mai 2022.
- Roberto Merlo (Università degli Studi di Torino), *„Stele și lalele”: morfologia limbii române între moștenirea latină, influențele balcanice și occidentalizarea latino-romanică*, 16 iunie 2022.
- Florica Dimitrescu (Academia Română, Universitatea din București), *Pandemie medicală, pandemie lexicală*, 27 octombrie 2022.
- Sorin Costreie (Universitatea din București), *Sintaxa fake news-urilor*, 8 decembrie 2022.
- Adrian Chircu (Universitatea Babeș-Bolyai), *Un adverb scos la iveală din vechile scrieri românești: ADEVĂR. Contribuții etimologice, lexicale și gramaticale*, 19 ianuarie 2023.
- Maria Aldea (Universitatea Babeș-Bolyai), *Despre dicționare și universul lor*, 23 februarie 2023.
- Oana Chelaru-Murăruș (Universitatea din București), *Italianisme recente în DOOM₃. Norme fonetice/grafice și morfologice de adaptare*, 23 martie 2023.
- Ștefania Oprea (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”), *Expresii indexale. Teorie și interpretare*, 27 aprilie 2023.

- Danilo De Salazar (Università della Calabria), *Despre caracteristicile și posibilitățile configuraționale ale sinesteziei în limba română literară*, 18 mai 2023.
- Daniela Teleoacă (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”), *Din nou despre vocabularul religios moștenit: cu privire la fondul lexical panroman*, 21 septembrie 2023.
- Virginia Hill (University of New Brunswick) în colaborare cu Shigeru Miyagawa (MIT), *The Speech Act Field of Rhetorical Questions*, 26 octombrie 2023.